

היום כי יגַּטו צלילי ערָב. כי פְנֵה הַיּוֹם בְּיַגְּטוּ צָלָלִי עֲרָב. כי פְנֵה הַיּוֹם: זה מִדְתַּת הַחֶסֶד. כי יגַּטו צלילי ערָב - שָׁפֶכֶר גָּבָר מִדְתַּת הַדִּין. אֶבְרָהָם תָּקַן תְּפִלָּת

שְׁחִירִת בְּנֶגֶד מִדְתַּת הַחֶסֶד. שְׁנָנוּ רְבוּתֵינוּ, בְּאוֹתָה שְׁעָה שְׁעָלָה מָשָׂה לְהָרְסִינִי, מָה הַטּוּם הַתְּגִלָּה לוּ בְּשַׁלְבָחוֹת אֲשֶׁר שַׁהְוָא דִין? אָמָר רַבִּי יַעֲקֹב, (בַּעֲזָבָן) בְּעֵת הַשְׁעָה הַיִתָּה (הַשְׁעָה) גּוֹרְמָת. רַבִּי יוֹסֵי אָמָר, כִּפְלָל לְגַזְעָא אֶחָד מִשְׁפָרְשָׁא. בְּתוּב וּבְאָהָרָן אֶחָד הַלְּאָהָלִים חִרְבָּה. וּכְתִיב, (דברים ט') וּבְחַרְבָּה קָצַפְתָּם אֶת יְהָוָה. וּכְתִיב וַיַּרְא מֶלֶךְ יְהָוָה אֶלְיוֹן בְּלִבְתַּת אֲשֶׁר מִתְוֹךְ הַסְּנָה. מִתְוֹךְ שְׁהָם עֲתִידִים לְהִיּוֹת בְּסֶנֶה, כְּמוֹ זֶה שְׁפָתָחָב (ישעיה ל') קֹצִים כְּסֻוחִים בָּאָשׁוּבָה.

אָמָר רַבִּי יְהוּדָה, מִפְאָן לְמִדְנוֹ רְחַמְנִיתָו שֶׁל מִקּוּם עַל הַרְשָׁעִים, שְׁבַחוּב וְהַגָּה הַסְּנָה בְּעָרָבָאשׁ - לְעֵשָׂות בְּהַמִּדְןָה בְּרָשָׁעִים. וְהַסְּנָה אִינְגָּנוֹ אֶכְלָל - וְלֹא שָׁוֹתָה אֵין בְּהָם כְּלִילָה. בְּעָרָבָאשׁ - עַל כָּל פְּנִים, רַמְזָן לְאָשֶׁר שְׁלַגְיָהָנוּ. אֶכְלָל הַסְּנָה אִינְגָּנוֹ אֶכְלָל - לְהִיּוֹת בְּהָם כְּלִילָה.

הַכְּרָב אֶחָר וַיַּרְא מֶלֶךְ יְהָוָה אֶלְיוֹן בְּלִבְתַּת אֲשֶׁר וְלֹא שָׁאָר נְבִיאִים בְּלִבְתַּת אֲשֶׁר וְלֹא שָׁאָר הַנְּבִיאִים לֹא? אָמָר רַבִּי יְהוּדָה, אֵין מָשָׂה כְּשֶׁאָרְבָּהָנִים. שְׁשִׁנְיָנוּ, מֵי שְׁקָרְבָּן לְאָשֶׁר, בָּהּ נְשָׁרָף, וּמָשָׂה קָרְבָּן לְאָשֶׁר וְלֹא נְשָׁרָף, שְׁבַחוּב (שמות כ) וּמָשָׂה אֲשֶׁר שְׁמָה הַאֲלָהִים. וּכְתִיב, וַיַּרְא מֶלֶךְ יְהָוָה אֶלְיוֹן בְּלִבְתַּת אֲשֶׁר מִתְוֹךְ הַסְּנָה. רַבִּי אַבָּא אָמָר, הָאֵי דְמָשָׂה, אֵית לְאִסְתְּכָלָא בְּיַהְוָה בְּחַכְמָתָא עַלְאהָ, עַל מָה כְּתִיב, כִּי

רַבִּי אַבָּא אָמָר, זֶה שְׁלַגְיָהָנוּ, יִשְׁלַגְיָהָנוּ בְּחַכְמָה עַלְיָונָה עַל מָה בְּתוּב כִּי מִן הַמִּים מִשְׁיָתָהוּ. מִי שְׁגַנְמַשְׁךְ מִן הַמִּים, שְׁגַנְגּוּר מָשָׂה לֹא נְגַזֵּר אִישׁ אֶחָר.

יִצְחָק, מִפְאָן, (ירמיה ו') אוֹי לְנוּ כִּי פְנֵה הַיּוֹם כִּי יגַּטו צלילי ערָב. כי פְנֵה הַיּוֹם: זה מִדְתַּת הַחֶסֶד. כי יגַּטו צלילי ערָב: שָׁפֶכֶר גָּבָר מִדְתַּת הַדִּין. אֶבְרָהָם תָּקַן תְּפִלָּת שְׁחִירִת, בְּנֶגֶד מִדְתַּת הַחֶסֶד. הַנּוּ רְבָנָן, בְּהַהְיָה שְׁעַתָּא דְעַל מָשָׂה לְטוֹרָא דְסִינִי, מָאי טְעַמָּא אַתְגָּלִיל לֵיהּ בְּשַׁלְהוּבִי אַשְׁתָּא, דְהָוָא דִינָא. אָמָר רַבִּי יַעֲקֹב (ג' א' כ' ע' ) בְּעֵן שְׁעַתָּא הַרְוָה (שְׁעָה) גְּרִים. רַבִּי יוֹסֵי אָמָר, כֵּלָא לְחַד גַּזְעָא אַשְׁתְּרֵשָׁא. כְּתִיב, וַיָּבֹא אֶל הָר הָאֱלָהִים חִרְבָּה. וּכְתִיב, (דברים ט') וּבְחַרְבָּה הַקְּצַפְתָּם אֶת יְהָוָה. וּכְתִיב, וַיַּרְא מֶלֶךְ יְהָוָה אֶלְיוֹן בְּלִבְתַּת אֲשֶׁר מִתְוֹךְ הַסְּנָה. מִתְוֹךְ שְׁהָם עֲתִידִים לְהִיּוֹת בְּסֶנֶה, כְּהַאי דְבָתִיב, (ישעיה ל"ג) קֹצִים בְּסֻוחִים בָּאָשׁוּבָה.

אָמָר רַבִּי יְהוּדָה, מִפְאָן לְמִדְנוֹ, רְחַמְנִיתָו שֶׁל מִקּוּם עַל הַרְשָׁעִים, דְכְתִיב, וְהַגָּה הַסְּנָה בְּוּעָר בָּאָשׁוּב, לְעֵשָׂות בְּהָם דִין בְּרָשָׁעִים, וְהַסְּנָה אַיִנְגָּנוֹ אָכְלָל, (לֹא שָׁוֹתָה) אֵין בְּהָם כְּלִילָה. בְּוּעָר בָּאָשׁוּב עַל כָּל פְּנִים רַמְזָן, לְאָשׁוּב שְׁלַגְיָהָנוּ. אֶכְלָל הַסְּנָה אַיִנְגָּנוֹ אָכְלָל, לְהִיּוֹת בְּהָם כְּלִילָה.

הַכְּרָב אֶחָר וַיַּרְא מֶלֶךְ יְהָוָה אֶלְיוֹן בְּלִבְתַּת אֲשֶׁר טְעַמָּא לְמָשָׂה בְּלִבְתַּת אֲשֶׁר וְלֹא שָׁאָר נְבִיאִים לֹא. אָמָר רַבִּי יְהוּדָה, לֹאוּ מָשָׂה בְּשָׁאָר נְבִיאִים. דְתַנּוּ, מָאן דְקָרִיב לְאָשֶׁר בֵּיתָה אַתְוֹקָד, וּמָשָׂה קָרִיב לְאָשֶׁר וְלֹא אַתְוֹקָד. דְכְתִיב, (שמות כ) וּמָשָׂה נְגַשׁ אֶל הַעֲרָפֶל אֲשֶׁר שְׁמָה הָאֱלָהִים. וּכְתִיב, וַיַּרְא מֶלֶךְ יְהָוָה אֶלְיוֹן בְּלִבְתַּת אֲשֶׁר מִתְוֹךְ הַסְּנָה. רַבִּי אַבָּא אָמָר, הָאֵי דְמָשָׂה, אֵית לְאִסְתְּכָלָא בְּיַהְוָה בְּחַכְמָתָא עַלְאהָ, עַל מָה כְּתִיב, כִּי מִן הַמִּים מִשְׁיָתָהוּ. מָאן דְאַתְמִשָּׁךְ מִן מִיא, (דינא עליה) לֹא דְחִיל מְנוּרָא. דְתַנּוּ אָמָר רַבִּי יְהוּדָה, מִאָתָר דְאַתְגּוּר מָשָׂה, לֹא אַתְגּוּר בָּר דִין עַלְיוֹן לֹא פּוֹחֵד מָאָשָׁה. שְׁשִׁנְיָנוּ, אָמָר רַבִּי יְהוּדָה, מִמּוֹקָם שְׁגַנְגּוּר מָשָׂה לֹא נְגַזֵּר אִישׁ אֶחָר.